
ΕΒΡΑΪΚΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ: ΙΕΡΟΙ ΤΟΠΟΙ (SACRED PLACES)

Επίπεδο βαθμίδας 10-11/16-17γ

[ΕΒΡΑΪΚΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΙΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ] ©2022 by Jenny Korneck and Aybige Tosun Sünüt (Ed.): Sharing Worldviews είναι αδειοδοτημένο με CC BY-SA 4.0. Για να δείτε ένα αντίγραφο αυτής της άδειας, επισκεφθείτε [τη διεύθυνση http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/](http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) Εξαιρέσεις: βλέπε σημειώσεις ή πιστώσεις εικόνων- στοιχεία σχεδιασμού, λογότυπα και εικονίδια που δεν υπόκεινται σε

Εβραϊκή θρησκευτική εκπαίδευση:

Ιεροί τόποι

Συγγραφέας(-ες):):

	Εβραϊκή θρησκευτική εκπαίδευση	Bruno Landthaler , είναι βοηθός έρευνας στην έδρα της Εβραϊκής Θρησκευτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Εβραϊκών Σπουδών της Χαϊδελβέργης. Εκπαιδευτικό υλικό από: JÖRG IMRAN SCHRÖTER, KÜBRA YILDIZ, PETER SCHERZ
---	---	---

Λέξεις κλειδιά

Εκκλησία, συναγωγή, τζαμί, μασωλείο, "ιεροί" χώροι

Ικανότητες/Μαθησιακά Αποτελέσματα

- Οι μαθητές να μπορούν να ορίζουν τι είναι "ιερό" για τους ίδιους και τους άλλους.
- Οι μαθητές να συμπεριφέρονται κατάλληλα σε έναν συγκεκριμένο ιερό χώρο από όπου έχουν εμπειρίες.
- Οι μαθητές να γνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός ιερού χώρου και να μπορούν να τα περιγράψουν.

Επίπεδο τάξης

10-11/16-17γ

Περιγραφές

Εβραϊκή θρησκευτική
εκπαίδευση:

Ιεροί τόποι

Σχέση με τη ζωή: επειδή η εβραϊκή θρησκευτική εκπαίδευση αφορά κυρίως τη διδασκαλία των διαφόρων τελετουργιών, προσευχών και θρησκευτικών πράξεων, ο χωρικός προσανατολισμός δεν αφορά μόνο τη συναγωγή. Διότι πολλές τελετουργικές πράξεις και προσευχές λαμβάνουν χώρα στο σπίτι, γι' αυτό και το "εβραϊκό σπίτι" αποτελεί πάντα και έναν σημαντικό "χώρο" του Ιουδαϊσμού - εκτός από τη συναγωγή. Τουλάχιστον στη θεωρία της θρησκευτικής εκπαίδευσης. Διότι όσον αφορά τον συντριπτικό αριθμό των μαθητών που δεν έχουν πλέον βιώσει καμία θρησκευτική κοινωνικοποίηση και επομένως συχνά δεν έχουν ιδέα τι είναι το "εβραϊκό σπίτι", το μόνο που συχνά απομένει στη διδακτική εργασία είναι η συναγωγή ως μια χωρική συγκεκριμενοποίηση στον Ιουδαϊσμό όπου να μπορούν να αναδειχθούν οι διάφορες αναφορές (ιστορικές, λογοτεχνικές, τελετουργικές, θεολογικές).

Κειμενική αναφορά: Ο όρος "συναγωγή" είναι ελληνικός και σημαίνει "συνέλευση". Στα εβραϊκά, ο (θρησκευτικός) τόπος συνάθροισης ονομάζεται Bet Knesset (Σπίτι της Συνάθροισης· δεν πρέπει να συγχέεται με την "Knesset", το κτίριο του κοινοβουλίου στην Ιερουσαλήμ). Στην εβραϊκή Βίβλο, ο όρος αυτός δεν υπάρχει, καθώς τα βιβλικά χρόνια η λατρεία του ναού, έστω και φανταστική ως ιδεώδες, εξακολουθούσε να κυριαρχεί και οι αποκεντρωμένοι τόποι προσευχής εμφανίζονταν αλλά δεν είχαν ακόμη καθιερωθεί ως σταθερός θεσμός. Στα Yiddish, ο όρος "shil" (από το σχολείο) έχει διατηρηθεί ιδίως στους εβραϊκούς ορθόδοξους κύκλους της Ανατολικής Ευρώπης, γεγονός που υποδηλώνει ότι η "συναγωγή" δεν είναι "τόπος λατρείας" με την πραγματική έννοια της λέξης, αλλά ένας τόπος συνάθροισης όπου λάβαινε χώρα και η μάθηση. Αντίθετα, ο Γερμανικός Μεταρρυθμιστικός Ιουδαϊσμός του 19ου αιώνα, και ο Συντηρητικός Μεταρρυθμιστικός Ιουδαϊσμός στις ΗΠΑ μέχρι σήμερα, μιλούσαν για "νάό" για να εκφράσουν την ιδιαιτερότητα, ακόμη και την ιερότητα του τόπου.

Θεολογική αναφορά: Συχνά οι συναγωγές δεν χαρακτηρίζονται από μια συγκεκριμένη αρχιτεκτονική που θα τις έκανε εύκολα αναγνωρίσιμες από το εξωτερικό τους. Στη Γερμανία, για παράδειγμα, η κατασκευή συναγωγών πριν από το 1900 βασίστηκε στην παράδοση του Ιουδαϊσμού στον ποταμό Ρήνο με κτίρια στο αρχιτεκτονικό στυλ των ρωμανικών καθεδρικών ναών ή έκανε ορατές τις ανατολικές καταβολές του

Ιουδαϊσμού - π.χ. μέσω των τρούλων. Οι συναγωγές είναι προσανατολισμένες προς την Ιερουσαλήμ, τον τόπο του κατεστραμμένου ναού του Σολομώντα, κατεύθυνση προς την οποία προσεύχονται οι πιστοί μέσα σε αυτές, κατά τη διάρκεια ορισμένων προσευχών.

Τελετουργική αναφορά: Η πιο σημαντική επίπλωση μιας συναγωγής είναι η εξής: Πρώτον, στον ανατολικό τοίχο μιας συναγωγής βρίσκεται το ιερό της Τορά (Aron ha-Qodesh= ιερή κιβωτός), που περιέχει τουλάχιστον δύο πάπυρους της Τορά, η παρουσία των οποίων σηματοδοτείται από ένα Αιώνιο Φως. Το ιερό της Τορά συνήθως καλύπτεται από μια κουρτίνα. Το βήμα (almenor) είναι ο κεντρικός χώρος της συναγωγής, υπερυψωμένος και προσβάσιμος με σκαλοπάτια. Από αυτό το υπερυψωμένο βήμα, ο ραββίνος διαβάζει από τους παπύρους της Τορά κατά τη διάρκεια της λειτουργίας και καθοδηγεί το εκκλησίασμα στην προσευχή. Η menorah (επτάκλωνο μανουάλι) αποτελεί επίσης αναπόσπαστο μέρος της συναγωγής. Η menorah (μαζί με το Άστρο του Δαβίδ) είναι το πραγματικό σύμβολο του Ιουδαϊσμού και δεν πρέπει να συγχέεται με το εννεάκλαδο καντήλι της Hanukkah, το οποίο ανάβει μόνο στη γιορτή των φώτων της Hanukkah. Στον χώρο των καθισμάτων υπάρχουν επίσης γραφεία για την αποθήκευση βιβλίων προσευχής και ανάγνωση, σάλι προσευχής και ιμάντες προσευχής. Μπροστά από την αίθουσα προσευχής, υπάρχουν νιπτήρες για τον καθαρισμό των χεριών πριν από την προσευχή. Στις συναγωγές, όπως και στα τζαμιά, δεν επιτρέπεται να υπάρχουν εικόνες, γι' αυτό και δεν υπάρχουν εικόνες ή γλυπτά στις συναγωγές.

Πρώτη φάση: Ανάπτυξη του θέματος στα μαθήματα του ίδιου αντικειμένου

Εβραϊκή θρησκευτική εκπαίδευση: Θρησκευτικά : Ιεροί Τόποι	
Βήματα διδασκαλίας	Πρώτο διπλό μάθημα
Γενικοί στόχοι	Οι μαθητές/τριες μπορούν να ορίζουν τι είναι ιερό για αυτούς.
Είσοδος/Αφόρμηση [20min]	<ul style="list-style-type: none"> Σιωπηλή παρόρμηση: Δείξτε εικόνες προσωπικών και γενικών ιερών τόπων και εκκλησιών. (M1). Η παρουσίαση της διδακτικής προσέγγισης, καθώς και η επεξήγηση της διαδικασίας και των μεθόδων διδασκαλίας μπορούν να αναφερθούν εδώ, αλλά θα πρέπει να έχουν ήδη συζητηθεί εκ των προτέρων. Συζήτηση μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών/τριων: "Ποια εκκλησία στη γειτονιά μπορούμε να επισκεφθούμε στο πλαίσιο του προγράμματος;" Κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας θα υπάρξουν διάφορες φάσεις εργασίας σε ομάδες. Αυτές μπορούν να χωριστούν ήδη από αυτή τη φάση έτσι ώστε οι μαθητές/τριες να εργάζονται σε αυτές καθ' όλη τη διάρκεια της διδακτικής ώρας.
Επεξεργασία I [15min]	<ul style="list-style-type: none"> Ατομική εργασία: Δημιουργήστε έναν εννοιολογικό χάρτη για το τι είναι "ιερό" για εσάς. (Ερώτηση-οδηγός: Τι αισθάνεστε, πώς σας φαίνεται, τι χρώμα κ.λπ. έχει, γιατί;) (M2α/β) Σύντομη συζήτηση εκπαιδευτικού/μαθητών/τριών: Πώς αντιμετωπίσατε την εργασία; (Ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα, πόσο δύσκολο/άγνωστο/σαφές είναι το ερώτημα για το "ιερό";)
Διάχυση/Εφαρμογή I [10min]	<ul style="list-style-type: none"> Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να ανταλλάσσουν ιδέες μεταξύ τους, π.χ. με τη τεχνική της γυάλας (fishbowl), την μαιευτική μέθοδο, τα αναλυτικά μέλη, την Ενημέρωση του συμμαθητή σου κ.λπ. (M3). <p>Η τεχνική της «γυάλας» βοηθά τους/τις μαθητές/τριες να εξασκηθούν πώς να συνεισφέρουν ως ακροατές/τριες σε μια συζήτηση. Οι μαθητές/τριες που κάθονται μέσα στον κύκλο της «γυάλας» κάνουν ερωτήσεις, παρουσιάζουν απόψεις και μοιράζονται πληροφορίες. Ενώ οι μαθητές/τριες που βρίσκονται έξω από τον κύκλο ακούν προσεκτικά τις ιδέες που παρουσιάζονται και δίνουν προσοχή στη διαδικασία. Στη συνέχεια, οι ρόλοι των μαθητών/τριών αντιστρέφονται. Αυτή η στρατηγική είναι ιδιαίτερα χρήσιμη όταν ο/η εκπαιδευτικός θέλει να βεβαιωθεί ότι όλοι οι μαθητές/τριες συμμετέχουν στη συζήτηση, να βοηθήσει τους μαθητές να προβληματιστούν σχετικά με το πώς μοιάζει μια "καλή συζήτηση" και όταν</p>

	<p>χρειάζεται μια δομή για τη συζήτηση αμφιλεγόμενων ή δύσκολων θεμάτων. Στην τεχνική της γυάλας, ο/η εκπαιδευτικός έχει το ρόλο να ελέγχει, τη ροή π.χ. όταν ένας/μία μαθητής/τρια μιλάει περισσότερο από ένα λεπτό, τότε ο/η εκπαιδευτικός θα περιορίσει το χρόνο ή θα σταματήσει τον/την συγκεκριμένο/η μαθητή/τρια και θα καλέσει τον/την επόμενο/η να μιλήσει (Yabarmase, 2013).</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=sB143EA1ZGU</p>
Επεξεργασία II [20min]	<ul style="list-style-type: none"> Εργασία ομάδων μαθητών/τριών: "Τι σημαίνει ιερό για εμάς; (Δημιουργία αφίσας/ψηφιακής αφίσας). Πιθανές ερωτήσεις για τη δημιουργία αφίσας από τις ομάδες: "Γιατί αυτό το μέρος είναι ιερό για μένα προσωπικά;" "Γιατί αυτός ο τόπος είναι συλλογικά "ιερός" για εμάς;"
Διάχυση/Εφαρμογή II [20min]	<ul style="list-style-type: none"> Συζητήστε τα αποτελέσματα των ομάδων. Παρουσιάστε τον ορισμό των προσωπικών και "ιερών" τόπων στο PPT/την αφίσα -> επισημάνετε ότι το κείμενο και οι εικόνες αποτελούν μέρος της βιντεοδιάσκεψης που οι μαθητές/τριες θα παρουσιάσουν στους/στις άλλους/ες συμμετέχοντες.
Μεταβίβαση / Εμβάθυνση [5min]	<ul style="list-style-type: none"> Αν υπάρχει χρόνος, επειδή η τάξη είναι μικρή ή επειδή έχει ήδη γίνει μια προκαταρκτική συζήτηση για το σχέδιο, μπορεί να προβληθεί μια ταινία για την εμβάθυνση της συζήτησης, στην οποία οι άνθρωποι ρωτήθηκαν τι σημαίνει για αυτούς "ιερό".
Εμβάθυνση	<ul style="list-style-type: none"> Τώρα έχουμε συζητήσει τι σημαίνει "ιερό" - πρόκειται για το τι είναι ιερό για μένα, τι είναι ιερό για σένα. Μοιράστε τους το φύλλο εργασίας (M2a/b) και αφήστε τους να το συμπληρώσουν ενώ το κάνουν.
Εμβάθυνση/Ολοκλήρωση	<p>Εργασία για το σπίτι:</p> <ul style="list-style-type: none"> Γράψτε ένα κείμενο για το τι είναι σημαντικό και ιερό για εσάς προσωπικά. Εξηγήστε γιατί είναι ιερό για εσάς. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, ένα πρόσωπο ή μια ανάμνηση. Γράψτε ένα κείμενο ½ έως 1 σελίδα και προσθέστε μια εικόνα! Το κείμενο και η εικόνα σας αποτελούν μέρος της βιντεοδιάσκεψης με άλλους μαθητές/τριες. Θα παρουσιάσετε τα κείμενα και τις εικόνες σας ο ένας στον άλλο. Επομένως, γράψτε μια αγγλική μετάφραση. Χρησιμοποιήστε: DEEPL

	Δεύτερο διπλό μάθημα
Γενικοί στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές/τριες προσδιορίζουν τη σχέση της δικής τους θρησκείας με τον όρο "ιερό". • Οι μαθητές/τριες προσδιορίζουν τη διαφορά μεταξύ του "ιερού" και του "σημαντικού". • Οι μαθητές/τριες εξερευνούν έναν ιερό τόπο. • Ο εκπαιδευτικός προετοιμάζει την επιτόπια μάθηση με τη δημιουργία ενός βίντεο κλιπ. • Σημείωση: Προετοιμάστε επιστολές γονέων για την άδεια συμμετοχής στην ημέρα Συνάντησης και στην επίσκεψη στην εκκλησία.
Είσοδος [5min]	<ul style="list-style-type: none"> • Δάσκαλος/α: Καλωσόρισμα και εισαγωγή • Μαθητές/τριες: Περίληψη του τελευταίου διπλού μαθήματος • Δάσκαλος/α: Εξηγήστε τη δομή του μαθήματος • Ο/Η δάσκαλος/α και οι μαθητές/τριες διευκρινίζουν τις ανοιχτές ερωτήσεις.
Επεξεργασία I [20min]	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές/τριες παρουσιάζουν τις εικόνες και τα κείμενά τους (από την εργασία του προηγούμενου μαθήματος) σχετικά με τον "προσωπικό μου ιερό τόπο" στα Αγγλικά ως προετοιμασία για την Ημέρα της Συνάντησης. • Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές/τριες δίνουν ανατροφοδότηση, δίνουν προσοχή στην αγγλική γλώσσα των μαθητών/ριων και κάνουν προτάσεις για βελτίωση..
Διάχυση/Εφαρμογή I [10min]	<ul style="list-style-type: none"> • Κάθε μαθητής/τρια δημιουργεί μια αντίστοιχη κάρτα ευρητηρίου για την παρουσίαση στα αγγλικά.
Επεξεργασία II [20min]	Παρουσίαση Powerpoint με <ul style="list-style-type: none"> • Εικόνες προσωπικών και γενικών καταφυγίων • Ορισμός του "ιερού" και του "βέβηλου • Ιερός τόπος: Ονόματα, εικόνες, κατασκευή, εσωτερική και εξωτερική αρχιτεκτονική, ρόλος, παραλλαγές... • Λεπτομέρειες, "Τι το κάνει ιερό;"
Διάχυση II [30min]	Η αναζήτηση κατάλληλου τόπου επίσκεψης θα μπορούσε να γίνει και να συντονιστεί με τους/τις μαθητές/τριες, αλλά ίσως οι τοπικές συνθήκες και οι οργανωτικές περιστάσεις να μην επιτρέπουν εναλλακτική λύση, οπότε ο προορισμός πρέπει απλώς να καθοριστεί. Οργάνωση της εκδρομής: <ul style="list-style-type: none"> • Απόφαση για το πού να πάτε • Συζήτηση για τους κανόνες συμπεριφοράς (M4) • λεπτομερέστερη επεξήγηση και οδηγίες σχετικά με την ταινία μικρού μήκους (διάρκεια της ταινίας) • Συζήτηση στην κάθε ομάδα σχετικά με το ποιος κόβει και συναρμολογεί το κλιπ ταινίας • Συζητήστε αν κάθε ομάδα θα δημιουργήσει μια δική της ταινία ή ολόκληρη η τάξη.- -> Ολοκλήρωση του τελευταίου διπλού μαθήματος.

Διάχυση/Εφαρμογή [5min]	Εργασία για το σπίτι: <ul style="list-style-type: none"> • Γράψτε τις πληροφορίες από την έρευνα στη 2η κάρτα ευρετηρίου.
Εφαρμογή/Ολοκλήρωση	<ul style="list-style-type: none"> • Προετοιμαστείτε για το κλιπ ταινίας • Διανομή επιστολών στους γονείς για την άδεια συμμετοχής: <ul style="list-style-type: none"> • για την Ημέρα Συνάντησης • για την επίσκεψη στην εκκλησία

	Τρίτο διπλό μάθημα
Γενικοί στόχοι	Οι μαθητές/τριες να εξερευνούν τον "ιερό" τόπο και δημιουργούν τις δικές τους ταινίες μικρού μήκους. <i>(Ανάλογα με την απόσταση και τις τοπικές συνθήκες, ένα διπλό μάθημα δεν θα παρέχει αρκετό χρόνο για την επίσκεψη. Ίσως, σε συνεννόηση με τη διεύθυνση του σχολείου και τους συναδέλφους, μπορούν να κανονιστούν επιπλέον μαθήματα).</i>
Είσοδος [5-10min]	<ul style="list-style-type: none"> • Καλωσόρισμα και εισαγωγή στη σημερινή ημέρα με "μάθηση επί τόπου" (εξηγώντας το ημερήσιο πρόγραμμα) • Περιπάτημα/οδήγηση προς τον "ιερό" τόπο • Ενδέχεται να υπάρχουν "επίσημα" άτομα στο χώρο, τα οποία θα θέλατε να καλωσορίσετε ή τα οποία θα ήθελαν να συστηθούν. Αυτό πρέπει να το μάθετε και να το συζητήσετε εκ των προτέρων και να το διευκρινίσετε επίσης με τους μαθητές/τριες..
Επεξεργασία I [50min]	<ul style="list-style-type: none"> • Ανακάλυψη και εμπειρία του ιερού τόπου • Ο/Η εκπαιδευτικός επιλέγει μια κατάλληλη διδακτική προσέγγιση και την εφαρμόζει με τους/τις μαθητές/τριες (π.χ. αναζήτηση της δικής του θέσης, τυφλή καθοδήγηση (αντίληψη με τις αισθήσεις), αναζήτηση συμβόλων, εικασίες, μέτρηση του χώρου κ.λπ.) • Κάθε ομάδα δημιουργεί μια ταινία μικρού μήκους σχετικά με τις κύριες περιοχές/ απόψεις.... (διάφορα στοιχεία του ιερού τόπου) • Σε κάθε ομάδα δίνεται ένας φάκελος με ατομικούς όρους που σχετίζονται με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του "ιερού" τόπου- αυτοί πρέπει να παρουσιαστούν από την ομάδα στην ταινία μικρού μήκους.
Επεξεργασία II [15min]	<ul style="list-style-type: none"> • Ανεξάρτητα εξερευνήστε και ανακαλύψτε τον τόπο • Εργασία: 3-5 φωτογραφίες (χρόνος 3 λεπτά) <ol style="list-style-type: none"> 1. δείχνουν τον τόπο 2 . οι μαθητές/τριες πρέπει να δείξουν τον εαυτό τους σε μια πόζα στον τόπο 3 . οι μαθητές/τριες σε μια συγκεκριμένη στάση 4. σημαντικό σύμβολο/αντικείμενο
Διάχυση / Συμπέρασμα [5min]	<ul style="list-style-type: none"> • Συζητήστε την εργασία για το σπίτι για το επόμενο μάθημα: • Φέρτε φωτογραφίες, βίντεο και καρτέλες για το επόμενο μάθημα.

	<ul style="list-style-type: none"> Αποχαιρετισμός ή κοινή επιστροφή στο σχολείο
--	--

	Τέταρτο διπλό μάθημα
Γενικοί στόχοι	Οι μαθητές/τριες αξιολογούν τις εμπειρίες τους στον ιερό τόπο. Οι μαθητές/τριες αξιολογούν τα κινηματογραφικά αποσπάσματα που έχουν ετοιμάσει.
Είσοδος [30min]	<ul style="list-style-type: none"> Σύντομος γύρος ανατροφοδότησης μετά την εκδρομή αποσαφήνιση ανοικτών ερωτήσεων Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της εκδρομής Στην ολομέλεια: Παρακολούθηση των ταινιών μικρού μήκους
Επεξεργασία I [30min]	<ul style="list-style-type: none"> Οι μαθητές/τριες συζητούν τα αποτελέσματά τους στις ομάδες τους. Συζήτηση στην ολομέλεια "Τι συμβαίνει την Ημέρα Συνάντησης;" "Τι άλλο πρέπει να γίνει γι' αυτό;"
Διάχυση I [15min]	<ul style="list-style-type: none"> Ομαδική εργασία: Αναθεώρηση και προετοιμασία των αντίστοιχων καρτελών.
Επεξεργασία II [10min]	<ul style="list-style-type: none"> Οι ομάδες παρουσιάζουν τις διαφορετικές εμπειρίες τους για το "ιερό" στην ολομέλεια.
Διάχυση II	<ul style="list-style-type: none"> Ζωγραφίστε τα αποτελέσματα στον πίνακα.
Ενοποίηση / Συμπέρασμα [5min]	<ul style="list-style-type: none"> Λεπτομερείς επεξηγήσεις για την οργάνωση της Ημέρας Συνάντησης

Δεύτερη και τρίτη φάση: Παρουσίαση και ανταλλαγή απόψεων σε μικτές μικρές ομάδες σε σταθμούς

- Βρείτε αυτές τις φάσεις στις "Οδηγίες για τους εκπαιδευτικούς" στο:
www.sharing-worldviews.com

Τέταρτη φάση: Αναστοχασμός στο ίδιο το θέμα

- Βρείτε αυτές τις φάσεις στις "Οδηγίες για τους εκπαιδευτικούς" στο:
www.sharing-worldviews.com

Υλικό

[M1] Εβραϊκοί ιεροί τόποι

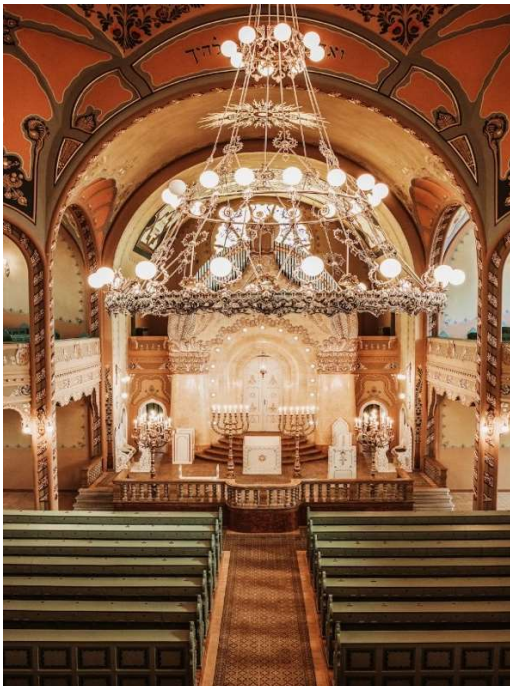
1

2

3

4

9

5

6

7

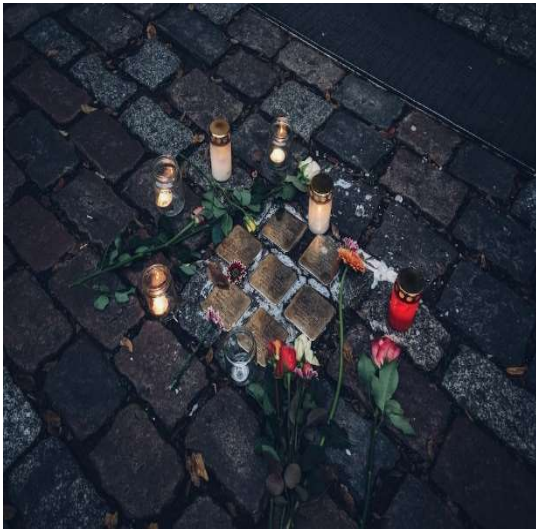

8

10

9

10

11

12

13

14

11

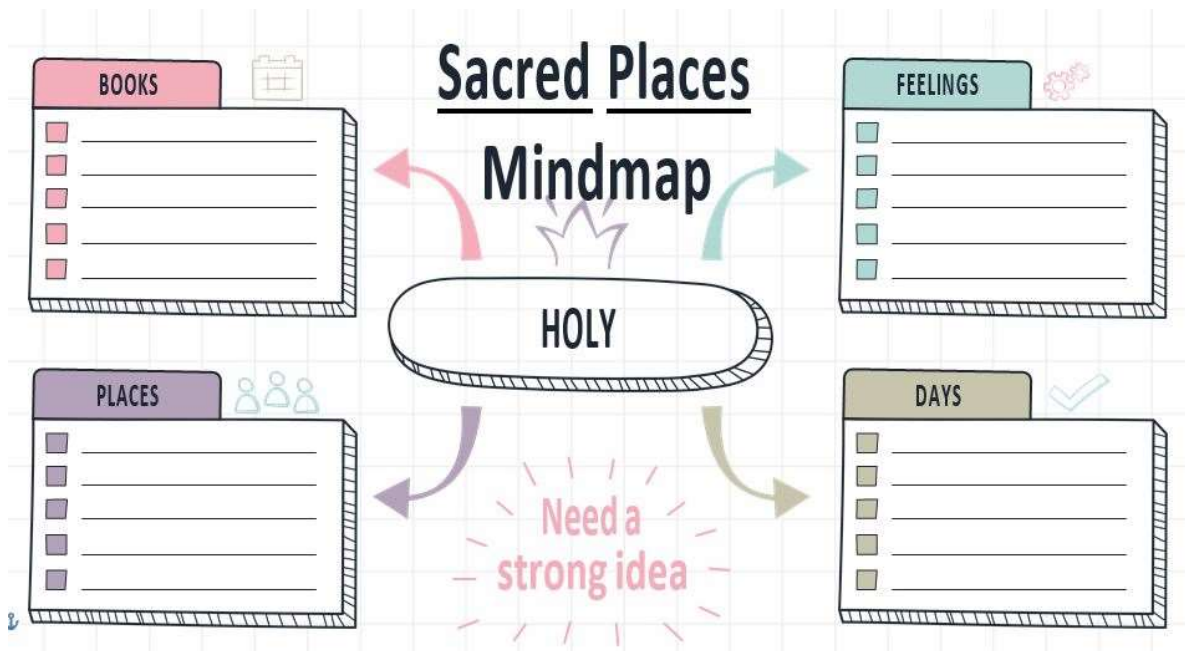
15

[M2] Φύλλο εργασίας

M 2a Φύλλο Mindmap

12

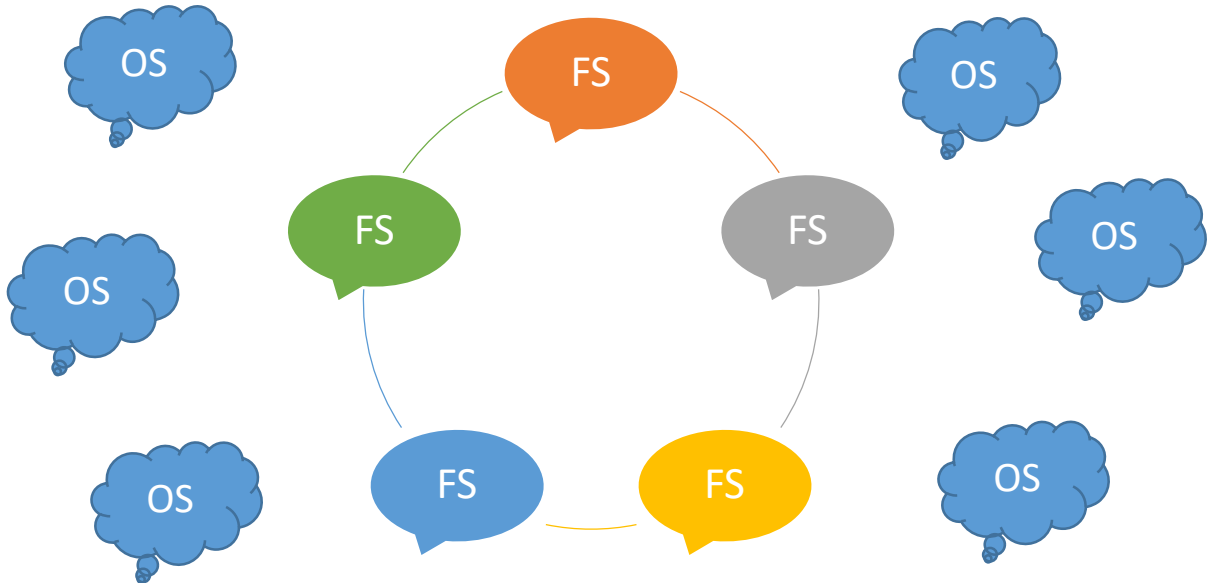
M 2b Πρόσθετο Φύλλο Εννοιολογικού Χάρτη

ΙΕΡΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΕΒΡΑΪΚΗ	ΚΑΘΟΛΙΚΗ	PROTESTANT	ΟΡΘΟΔΟΞΗ	ΙΣΛΑΜΙΚΟΣ	ΗΘΙΚΗ/ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Πόλεις						
Δομές						
Χώροι ταφής						
Μέρη στη φύση						

[M3] Μέθοδος διδασκαλίας γυάλας

13

FS: Φοιτητές/τριες γυάλας (Fish Bowl)
OS: Παρατηρητές Φοιτητές/τριες

ΒΗΜΑΤΑ:

1. Επιλέξτε ένα κεντρικό θέμα ή κείμενο. Αναπτύξτε μια ερώτηση ανοικτού τύπου για την έναρξη της συζήτησης. Εάν χρησιμοποιείτε ένα κείμενο, οι μαθητές/τριες μπορούν να διαβάσουν το κείμενο από πριν ή άλλη εναλλακτική στρατηγική που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εισαγωγή του κειμένου (π.χ. δημιουργήστε μια ερώτηση που συσχετίζει το κεντρικό θέμα με τους μαθητές).
2. Ζητήστε ή επιλέξτε 4-5 εθελοντές για να μπουν στη "γυάλα". Μόνο οι μαθητές/τριες μέσα στη «γυάλα» επιτρέπεται να μιλήσουν. Μετά από μια επίδειξη στην τάξη με μια "γυάλα", μπορούν να οργανωθούν πολλές "γυάλες" στην τάξη για να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι μαθητές/τριες συμμετέχουν.
3. Δώστε εντολή στον εξωτερικό κύκλο να παραμείνει ήσυχος, να παρατηρήσει και να κρατήσει σημειώσεις σχετικά με το περιεχόμενο και τη διαδικασία της συζήτησης του εσωτερικού κύκλου.
4. Τις πρώτες φορές, παίξτε εσείς ο ίδιος το ρόλο του συντονιστή. Μόλις εξοικειωθείτε με τη διαδικασία, επιλέξτε έναν/μία μαθητή/τρια-διαμεσολαβητή. Ο/Η διαμεσολαβητής δεν συμμετέχει στη συζήτηση, αλλά θέτει ερωτήσεις στην πορεία για να προτρέψει σε βαθύτερη συζήτηση και να ζητήσει να βεβαιωθεί ότι όλοι/ες μέσα στη γυάλα έχουν την ευκαιρία να μιλήσουν.

5. Στην αρχή ή με τους/τις μικρότερους/ες μαθητές/τριες, προσδιορίστε το επίκεντρο της συζήτησης και δώστε ερωτήσεις που εξαρτώνται από το κείμενο και τις οποίες θα πρέπει να απαντήσουν κατά τη διάρκεια της συζήτησης στη γυάλα.

6. Αφήστε τη συζήτηση να εξελιχθεί ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών/τριων. Να εναλλάσσετε τους/τις μαθητές/τριες μέσα και έξω από τη γυάλα καθ' όλη τη διάρκεια της συζήτησης. Καθορίστε εκ των προτέρων μια διαδικασία, ώστε οι μαθητές/τριες να γνωρίζουν ότι πρέπει να περιμένουν αυτή την εναλλαγή. Αφήστε τη συζήτηση στη γυάλα να συνεχιστεί για τουλάχιστον 15- 20 λεπτά, ανάλογα με την ηλικία των μαθητών/τριών.

7. Αφού όλοι οι μαθητές/τριες περιστραφούν μέσα στη γυάλα, χωρίστε την τάξη σε μικρές ομάδες και καλέστε τους/τις μαθητές/τριες να συζητήσουν. Οι μαθητές/τριες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις παρατηρήσεις τους από τον εξωτερικό κύκλο για να αναδείξουν τα δυνατά σημεία της συζήτησης και να κάνουν προτάσεις για τρόπους να εμπλακούν πιο ουσιαστικά. Οι παρακάτω ερωτήσεις μπορούν να διευκολύνουν την αρχή της συζήτησης :

- Τι παρατηρήσατε κατά τη διάρκεια της συζήτησης του κειμένου;
- Ποιο είναι αυτό που ακούσατε και είναι παρόμοιο με την άποψή σας;
- Ποιο είναι αυτό με το οποίο διαφωνείτε;
- Πώς αισθανθήκατε όταν ήσασταν έξω από τη γυάλα;
- Πώς αισθανθήκατε όσο ήσασταν μέσα στη γυάλα;

8. Ολοκληρώστε τη διαδικασία με μια συζήτηση στην τάξη σχετικά με το θέμα. Θέστε μια τελική ερώτηση και δώστε σε όλους την ευκαιρία να μιλήσουν σε έναν συμμαθητή/τρια. Μετά από αυτή τη συζήτηση, μπορείτε να ζητήσετε από τους/τις μαθητές/τριες να γράψουν μια γρήγορη γραπτή απάντηση στην αρχική ερώτηση.

9. Προσθέστε αυτές τις συγκεκριμένες ερωτήσεις για να ενισχύσετε την εμπειρία για τους νεοεμφανιζόμενους δίγλωσσους:

- Ερώτηση παρατηρητή: Τι σας βοήθησε να κατανοήσετε τις πληροφορίες που μοιράστηκαν (το γενικότερο πλαίσιο ή μη λεκτικές ενδείξεις, χρήση της L1 κ.λπ.);
- Ερωτήσεις Γυάλας: Πώς αισθάνεστε γνωρίζοντας ότι οι συνομηλικοί/ες σας άκουγαν αυτά που λέγατε; Τι θα θέλατε να είχατε πει πιο ξεκάθαρα ή ποιο σημείο θα θέλατε να είχατε επισημάνει στην πρώτη σας γλώσσα;

[M4] Κανόνες για την επίσκεψη σε έναν ιερό τόπο

1. Αυτό είναι ένα ιδιαίτερο μέρος. Εάν άλλοι επισκέπτες προσεύχονται ή τοποθετούν ένα κερι, συμπεριφερθείτε με τέτοιο τρόπο ώστε να μην τους ενοχλείτε.

2. Φροντίστε τα αντικείμενα στο δωμάτιο. Είναι πολύ σημαντικά για τους ανθρώπους που έρχονται εδώ.

3. Αποφύγετε να τρέχετε και να μιλάτε δυνατά. Αν θέλετε να κοιτάξετε γύρω σας, περπατήστε αργά από το ένα μέρος στο άλλο. Αν έχετε μια ερώτηση, πηγαίνετε ήσυχα στον καθηγητή σας ή γράψτε την ερώτησή σας.

Βιβλιογραφία

Yabarmese, Dominicus (2013): Fishbowl Strategy: Indonesian Journal of English Language Teaching, 9 (2).

Συντελεστές εικόνας

1. Synagoge Βουδαπέστη
Linda Gerbec, 2021
<https://unsplash.com/de/fotos/zbm9cQ2qKZg>
2. Συναγωγή Βερολίνου
Pavel Nekoranec, 2019
<https://unsplash.com/de/fotos/QIGfGevKSQo>
3. Sinagoga, Subotica, Σερβία
[Boris Ivanović](https://unsplash.com/de/fotos/qqanaenguWw), 2020
<https://unsplash.com/de/fotos/qqanaenguWw>
4. Δυτικό Τείχος, Ιερουσαλήμ
Terry Fernando, 2021
<https://unsplash.com/de/fotos/ZzkGSMNfZeY>
5. Element5 Digital, 2017
<https://unsplash.com/de/fotos/UD1Y-kE-4RQ>
6. Σικάγο, ΗΠΑ
Taylor Flowe
<https://unsplash.com/de/fotos/ZHY7-YaGG2U>
7. Yad Vashem, Ισραήλ
Eelco Böhntlingk, 2020
<https://unsplash.com/de/fotos/gGT876GkSm0>
8. Denkmal für die ermordeten Juden Europas
Giulia Gasperini, 2018
<https://unsplash.com/de/fotos/8S-D-UodIHU>
9. Stolpersteine [Βερολίνο](#)

Kadir Celep, 2019

<https://unsplash.com/de/fotos/sQLurGgw1SA>

10. Ιερουσαλήμ, Ισραήλ

Christina Gottardi, 2020

https://unsplash.com/de/fotos/KSix_AROSDI

11. Ιερουσαλήμ, Ισραήλ

Blake Campbell, 2018

<https://unsplash.com/de/fotos/TxXshuEsb2A>

12. Δυτικό Τείχος, Ιερουσαλήμ

Francesco Alberti, 2020

<https://unsplash.com/de/fotos/bw06yaHnQdQ>

13. Toa Heftiba, 2018

<https://unsplash.com/de/fotos/fr4PL21I3TU>

14. Klagemauer, Ιερουσαλήμ, Ισραήλ

Anton Mislawsky, 2019

<https://unsplash.com/de/fotos/bEt1yhLX7oo>

15. Κουιάδα του Ιορδάνη, Ισραήλ

Eddie & Carolina Stigson, 2016

<https://unsplash.com/de/fotos/ecIZe6MdUH8>

